

Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego

– nowe obszary działania – konferencja organizowana przez Bibliotekę Główną AGH w ramach 100 lat AGH

Agnieszka Podrazik
Marta Urbaniec
Biblioteka Główna AGH

Konferencja odbyła się 12 i 13 września 2019 roku pod patronatem honorowym prof. Tadeusza Słomki – Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Patronat medialny nad wydarzeniem objęły portale: EBIB, sbp.pl oraz Lustró Biblioteki. Radę Programową Konferencji pod przewodnictwem dr. Jerzego Krawczyka – Dyrektora BG AGH, stanowiło znane gremium świata bibliotekarskiego: Marek Górski – Dyrektor Biblioteki Politechniki Krakowskiej, dr Żaneta Kubic z Biblioteki Jagiellońskiej, Przewodnicząca Zarządu Okręgu Małopolskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, dr hab. Michał Rogoż, prof. UP – Dyrektor Instytutu Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego, dr hab. Remigiusz Sapa, prof. UJ – Dyrektor Instytutu Studiów Informacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr Stanisław Skórka – Dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Rejestracja uczestników miała miejsce w samej Bibliotece Głównej, gdzie można było zapoznać się z ofertą wydawców baz danych i źródeł elektronicznych oraz dostawców usług i wyposażenia dla bibliotek. Wśród partnerów platynowych znalazła się firma EBSCO Sp. z o.o., ABE-IPS Sp. z o.o., Key To Metals AG, ProQuest. Organizację konferencji wsparli także partnerzy złoci: Web of Science Group, Sygnity Business Solutions S.A., Trzecia Strona Sp. z o.o. oraz partnerzy srebrni: Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., ARFIDO Sp. z o.o., IBUK Libra, Akme Archive Sp. z o.o. oraz H+H Software GmbH. Dużym zainteresowaniem uczestników cieszyła się możliwość zwiedzenia Biblioteki Głównej. Przyjechali do nas bibliotekarze szkół wyższych z całej Polski, specjaliści z różnych dziedzin sztuki bibliotekarskiej, którzy byli szczególnie ciekawi rozwiązań zastosowanych w BG AGH po niedawnej rozbudowie i gruntownym remoncie gmachu BG. Pytaniom zadawanym naszym kolegom we wszystkich oddziałach nie było końca. Część główna konferencji, a mianowicie wystąpienia prelegentów, dzięki uprzejmości władz Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki,

100 lat temu uroczyste otwarcie Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz inauguracja pierwszego roku akademickiego, było jednym z najważniejszych wydarzeń odradzającego się państwa polskiego. Rok jubileuszowy wypełniony był licznymi konferencjami oraz międzynarodowymi zjazdami i kongresami, organizowanymi przez wszystkie jednostki AGH. W organizację wydarzeń, które upamiętniają pierwszą inaugurację włączyła się również Biblioteka Główna AGH, wpisując się w obchody stulecia macierzystej uczelni konferencją naukową pt. „Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego – nowe obszary działania”.

przebiegała w nowoczesnej auli Centrum Ceramiki AGH.

Celem konferencji, wobec wyczerpywania się, a przynajmniej coraz mniejszego znaczenia formuły gromadzenia, opracowania i udostępniania tradycyjnych zbiorów bibliotecznych, zwłaszcza w uczelniach technicznych, było podjęcie próby poszukiwania nowych ofert bibliotek dla społeczności akademickiej. Konferencja była skierowana nie tylko do środowiska bibliotekarzy szkół wyższych z całej Polski, ale również pracowników naukowych zainteresowanych tematyką biblioteki akademickiej jako istotnego ogniwa procesu dydaktycznego i naukowo-badawczego. Organiza-

Otwarcie konferencji przez prof. dr. hab. inż. Andrzeja R. Pacha – Prorektora ds. Nauki

fol. Z. Sulima

foto. E. Tabisz

Zwiedzanie biblioteki

torzy zaproponowali, aby w poruszanych zagadnieniach pochylić się przede wszystkim nad rolą biblioteki uczelnianej w organizowaniu dostępu do treści cyfrowych i analizie ich wykorzystania oraz społecznością akademicką jako zbiorowym klientem biblioteki.

Organizatorzy pragnęli, aby konferencja ta stała się okazją do spotkania i wymiany doświadczeń osób biorących udział w różnych procesach informacyjno-bibliotecznych, zarówno bibliotekarzy jak i nauczycieli akademickich. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 160 osób z całej Polski. W dniu otwarcia konferencji sesję inauguracyjną rozpoczął od powitania zgromadzonych gości prof. dr hab. inż. Andrzej R. Pach – Prorektor ds. Nauki oraz dr Jerzy Krawczyk – Dyrektor Biblioteki Głównej AGH. Profesor Pach w swoim przemówieniu podkreślił, że w połączeniu z rozwojem technologii zmienił się dostęp do literatury naukowej, a wraz z tym przemianie ulega też rola biblioteki jako istotnego ogniwa procesu naukowo-dydaktycznego. W referacie inauguracyjnym dr Krawczyk przedstawił najważniejsze fakty z historii bibliotek AGH, ale również podejmowane obecnie działania na rzecz uczelni (między innymi prowadzenie

Sesja naukowa w Auli Centrum Ceramiki AGH

foto. E. Tabisz

elektronicznej wersji Bibliografii Publikacji Pracowników AGH, Regionalnego Ośrodka Informacji Patentowej PATLIB, Punktu Informacji Normalizacyjnej, portalu Historia AGH, Repozytorium AGH) oraz środowiska (na przykład poprzez współtworzenie BazTech, udział w SBP, KZB, KDBASP, organizację praktyk i szkoleń). Biblioteki AGH to nie tylko Biblioteka Główna, ale również 14 bibliotek wydziałowych, 7 katedralnych oraz 3 biblioteki jednostek pozawydziałowych. Jako wyzwania stojące przed siecią bibliotek J. Krawczyk wskazał konieczność ewolucji obecnego systemu bibliotecznego w kierunku koncentracji zbiorów drukowanych i jednolitego informatycznego programu.

Konferencja została podzielona na trzy sesje naukowe, w trakcie których można było wysłuchać 19 referatów i 7 wystąpień partnerów nawiązujących do tematyki wydarzenia. Do prowadzenia sesji zostali zaproszeni goście specjaliści dr hab. Michał Rogoż, prof. UP, dr Stanisław Skórka, dr Żaneta Kubiec. Zaprezentowane podczas konferencji referaty były próbą podania odpowiedzi na pytania, w jakim kierunku powinny pójść działania bibliotek, aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom stawianym przez społeczność akademicką, tak aby biblioteka mogła stać się partnerem w procesie naukowo-dydaktycznym macierzystej uczelni.

Jednym z ciekawszych było wystąpienie prof. Katarzyny Materskiej z UKSW, dotyczące wspomaganie instytucjonalnego zarządzania informacją o osiągnięciach naukowych, między innymi poprzez popularyzację profili badaczy, zarządzanie dotacjami i nagrodami czy pomoc w raportowaniu aktywności badawczej. K. Materska wskazała atuty bibliotekarzy oraz najistotniejsze cele biblioteki jako ważnego partnera w ekosystemie uczelni. Dużym zainteresowaniem cieszył się referat prof. dr hab. inż. Daniela Saramaka, gdyż prelegent – będąc pracownikiem naukowym AGH i członkiem Rady Bibliotecznej – starał się odpowiedzieć na pytanie, czy kierunki rozwoju biblioteki akademickiej są zgodne z oczekiwaniami jej interesariuszy. Przedstawił wyniki ankiety przeprowadzonej wśród studentów, doktorantów i pracowników Wydziału Górniczego i Geoinżynierii AGH. Wyniki pokazały, że ankietowani pozytywnie oceniali aktualną ofertę biblioteki i poziom satysfakcji z załatwienia swoich spraw. Cenne okazały się odpowiedzi na pytania otwarte o uatrakcyjnienie oferty, w której respondenci wskazali na przykład na potrzebę poszerzenia oferty publikacji specjalistycznych czy pozycji zdigitalizowanych. Prelegent zwrócił również uwagę na fakt, że pomimo rozwoju techniki i dostępu do zasobów elektronicznych biblioteka akademicka nadal postrzegana jest jako źródło pewnej, sprawdzonej informacji. Kierunki rozwoju biblioteki są pozytywnie odbierane przez ankietowanych,

którzy deklarowali również aktywne korzystanie z usług bibliotecznych.

Drugi dzień obrad rozpoczął się referatem Marii Garczyńskiej – Zastępcy Dyrektora BG AGH. Prelegentka opowiedziała o (nie)wykorzystanych usługach bibliotecznych, skupiając się na trzech wątkach: polityce otwartości, repozytoriach danych badawczych i zagadnieniach związanych z parametryzacją. Wskazana została istotna funkcja bibliotek przy promowaniu idei otwartego dostępu, koordynacji działań w zakresie jej wdrażania, ale też opracowywaniu danych badawczych i ich udostępnianiu. Autorka zwróciła również uwagę na rosnącą rolę bibliotek we wspomaganianiu procesów oceny działalności jednostek i pracowników naukowych, co przekłada się między innymi na zmieniającą się funkcję baz bibliograficznych, które ze względu na wymagania ciągle są rozwijane i uzupełniane dodatkowymi danymi. Ciekawe wystąpienia zaprezentowała dr Aneta Drabek z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, która przedstawiła wymagania stawiane czasopismom aplikującym do baz Scopus i/lub Web of Science Core Collection. Podkreślona została rosnąca profesjonalizacja prac redakcyjnych przez coraz powszechniejsze używanie systemów zarządzania czasopismem, wskazano też problemy istniejące ciągle w różnych obszarach związanych z funkcjonowaniem czasopism, rzutuujące na ich poziom. Wyniki zostały zaprezentowane w formie rekomendacji dla redakcji czasopism. Wartym odnotowania był referat Lidii Szczygłowskiej – Zastępcy Dyrektora Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej, która przedstawiła możliwości wykorzystania narzędzia analitycznego SciVal do prowadzenia polityki naukowej uczelni. Omówiła wskaźnik wartości tematów – Prominence, przekonując, że wiedza o tym, które tematy mają największą dynamikę, może pomóc zarówno naukowcom, jak i decydom w podejmowaniu decyzji dotyczących realizacji programów badawczych i ich finansowania.

Podsumowania konferencji dokonała dr Żaneta Kubic stwierdzając, że pomimo trudnej dla bibliotek akademickich sytuacji spowodowanej przez czynniki zewnętrzne, takie jak ustawa 2.0 czy brak środków finansowych na realizację zadań, autorzy zaprezentowanych na konferencji referatów udowadniają, że bibliotekarze są świadomi, jak bardzo są uczelni potrzebni. Podejmujemy stawiane nam nowe wyzwania, a jako grupa zawodowa szukamy swojego miejsca w zmieniającej się rzeczywistości. Podobnego zdania był J. Krawczyk, który zamykając konferencję podkreślił, że bibliotekarze nie czekają, na to co przyniesie czas, ale sami identyfikują nowe obszary do zagospodarowania, wychodząc naprzeciw potrzebom uczelni.

Na stronie konferencji¹ zostały udostępnione materiały: szczegółowy program, abstrakty wystąpień

fot. E. Tabisz

wraz prezentacjami <http://konferencja.bg.agh.edu.pl/program.html> oraz galeria zdjęć a wkrótce ukaże się recenzowana publikacja pokonferencyjna zawierająca pełne teksty referatów.

Komitet Organizacyjny
Konferencji

Bibliografia:

1. Sto lat AGH 2019 [online]. AGH, 2019 [przełgądany 28 września 2019]. Dostępny w: <https://100lat.agh.edu.pl>.
2. Konferencja Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego [online]. Biblioteka Główna AGH, 2019 [przełgądany 28 września 2019]. Dostępny w: <http://konferencja.bg.agh.edu.pl>.
3. Imiołek-Stachura, K., Stanek-Kapcia, J. Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego – sprawozdanie z konferencji. EBIB [online] 2019, nr 5 (188) [przełgądany 12 listopada 2019]. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/issue/view/147>.

¹ *Konferencja Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego [online]*. Biblioteka Główna AGH, 2019 [przełgądany 28 września 2019]. Dostępny w: <http://konferencja.bg.agh.edu.pl>

Rozmowy w kularach

fot. E. Tabisz